

04.09.2019

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DİŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

ORTADOĞU- AFRIKA

Eski İran Cumhurbaşkanı Ahmedinejad: Ben olsaydım nükleer anlaşmayı kesinlikle imzalamazdım... Ruhani hükümeti tarafından imzalanan nükleer anlaşmayı eleştiren Ahmedinejad, şunları söyledi: "Nükleer anlaşma tek taraflı bir dizi taahhütten oluşan bir anlaşmaydı. Bu anlaşma hiçbir taraf için dikkate değer bir kazanım değildir. Üzerinde müzakere yapılan esaslar da doğru değildi. Bir konuyu yanlış temeller üzerinden ele alırsak uygun sonuçlar elde edemeyiz. Ben olsaydım nükleer anlaşmayı kesinlikle imzalamazdım."

(ÖZEL HABER) Türkiye silahlı güçleri bölgeden uzaklaştırma sorumluluğunu aldı... Rus uzman, Türkiye'nin artık oyalamaya gücünün yetmeyeceğini belirterek muhalif savaşçıların kendilerini düzene sokmaları ve boyun eğmeleri gerektiğini vurguladı. Medya raporları, Rusya Cumhurbaşkanı ve Türkiye Cumhurbaşkanı arasında HTŞ/Nusra cephesi ve onunla bağlantılı 'kurtuluş hükümetinin' fesih edilmesi, HTŞ'nin yeniden diğer muhalif gruplarla birleştirilmesi ve yeni geçici hükümet oluşturulması için bir anlaşma yapıldığını ifade ettiler. Konuya hakim Rus kaynaklar, Moskova'nın bu yükümlülükleri uygulamak için Ankara'ya ateşkesin yürürlüğe girdiği tarih olan geçtiğimiz 31 Ağustos'tan başlayıp içinde bulunduğumuz 7 Eylül'de sona erecek 8 gün süre verdiğini belirttiler. Aynı kaynaklara göre, şayet Türkiye Rusya ile anlaşmayı kabul etmesi ve uygulaması konusunda HTŞ'yi zorlayamazsa Rusya İdlip'te askeri operasyonlarını yeniden başlatacak. Rusya konusunda uzman Dr. İmad Al-Tufeyli, İdlip'te tek taraflı ateşkestten amacın birinci derecede kan akışı ve o bölgede alt yapının tahrip olmasından kaçınma konusunda çalışmayı amaçladığını belirtti. Rus Uzlaşma merkezi Serakıb ve Mu'arrat An Numan bölgesindeki silahlı güçlerle silahlarını teslim etmeleri, durumlarını düzene sokmaları Türkiye ve Rusya arasında Soçi'de üzerinde anlaşmaya varılan şeyin uygulanması ve Suriye hükümet birimlerinin o bölgeye dönmesi konusunda temas ve müzakerelerde bulundu. Al-Tufeyli, savaştan kaçınma ve oradaki başıbozuk durumu sona erdirmeye yol açabilecek orta bir çözüm bulmak için İdlip içinde müzakerelerin yapıldığını, özellikle birçok vatandaşın Suriye ordusunun oraya girmesini istediğini, Suriye devleti ve Rusya'ya ek olarak uluslararası toplumun silahlı güçlerin herhangi

bir varlığının kalmasını ve onlara Özerk yönetim kurulmasını kesin bir şekilde reddettiklerini sözlerine ekledi. Al-Tufeyli, ateşkesten amacın HTŞ'nin fesih (sona erdirilmesi) edilmesi olduğunu belirtti. Geçen Cumartesi akşamından itibaren yürürlüğe giren İdlip'te ki son ateşkesin Ankara'ya Nusra'nın sona erdirilmesi konusunda bir fırsat vermek için Moskova'nın işareti ile geldiğini belirterek sözlerini sürdürdü. Bunun ateşkes için iki taraf arasında imzalanan anlaşmalarda ki maddelerin en önemlilerinden birisi olduğuna işaret etti. Hali hazırda herşeyin yolunda gittiğini, Türkiye'nin o bölgeden uzaklaştırılmaları için yabancı silahlı güçler konusunu çözmeyi yeniden üzerine aldığını vurguladı.

2020'de Suriye Anayasası kabul edilmezse 2021 seçimleri mevcut Anayasa'ya göre yapılacaktır... Uzmanlara göre, Suriye Anayasa Komisyonu Eylül sonundan önce oluşturulabilir. Bununla birlikte bu yolda hala engeller çıkmaya devam ediyor. Rusya Uluslararası İlişkiler Konseyi (RIAC) Program Koordinatörü Ruslan Mamedov'un konuyla ilgili değerlendirmeleri şöyle:“Astana sürecinin üç garantör ülkesi olan Rusya, Türkiye ve İran liderlerinin bu ay Ankara'da yapacakları toplantıda Suriye Anayasa Komitesinin oluşturulduğunun açıklanması bekleniyor. Bu yolda artık gelenek halini almış engeller çıkarılıyor. Rus tarafı defalarca Batılı ülkeleri anayasa komitesinin oluşturulması da dahil olmak üzere, BM'nin çalışmalarını engellemek ve sabote etmekle suçladı. Bu sefer Batılı ülkelerin çıkardığı engellerin üstesinden gelineceğini ve komitenin oluşturulmasının ilan edileceğini düşünüyorum. Ancak, komitenin oluşturulması sorunun sadece bir kısmı. Sonrasında bunun uygulanması sorunu var.”

Beyrut Büyükelçisi Çakıl, Lübnan Dışişleri Bakanlığı'na çağrıldı... Lübnan Dışişleri Bakanlığı'nın açıklamasında, “Bakan Basil, Türkiye'nin diplomatik ilişkilere ve iki ülke arasındaki tarihi ve dostça ilişkilere uygun olmayan ifadeler ve dille yapılan 1 Eylül 2019 tarihli ve 258 sayılı açıklamasıyla ilgili Türkiye'nin Beyrut Büyükelçisi Hakan Çakıl'ı bakanlığa çağırdı” dendi. Açıklamada, Lübnan Dışişleri Bakanlığı'nın Politik Ve Konsolosluk İşleri Departman Direktörü Hadi Huri'nin, “yanlış anlaşılmayı önlemek, iki ülke arasındaki çok iyi ilişkileri korumak ve bozulmasının önüne geçmek” amacıyla Türk tarafının hatayı açık bir ifadeyle düzeltmesini talep ettiği bildirildi.

Hmeymim'e yaklaşan iki İHA imha edildi... Rusya Savunma Bakanlığının açıklamasında, "3 Eylül günü saat 21.20 (TSİ) sıralarında, hava sahası kontrol araçları tarafından Rusya'nın Hmeymim hava üssü yakınlarında iki insansız hava aracı manevra halinde tespit edildi. İHA'lar kuzeybatı yönünden Rus hava üssüne yaklaşıyordu" ifadelerine yer verildi. Hava üssündeki standart hava savunma sistemlerinin militanlara ait iki İHA'yı imha ettiği ifade edilirken saldırı sonucu yaralanan olmadığı ve maddi hasara yol açılmadığı, Hmeymim'im planlı bir düzende çalışmaya devam ettiği kaydedildi.

Darbeci generale 20, karısına 30 yıl hapis... Burkina Faso Askeri Mahkemesi, eylül 2015'teki darbe girişiminin arkasında olduğu gerekçesiyle 20 yıl hapis cezasına çarptırdığı General Gilbert Diendere'den sonra karısı Fatoumata Diendere'yi "eşine darbe yapmasını teklif etmek" suçundan 30 yıl hapse mahkum etti.

AVRUPA-AB

Yunanistan'dan Erdoğan'a harita tepkisi... Hafta sonu Tuzla'daki Milli Savunma Üniversitesi Harp Okulları'nı ziyaret eden ve burada ziyaretçi defterini imzalayan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın fotoğrafında görülen Türkiye haritası Ankara-Atina hattında yeni bir krizin habercisi oldu. Yunanistan Dışişleri Bakanı Nikos Dendias konuyla ilgili açıklama yaptı. Dendias, "Fotoğraf bir halkla ilişkiler hamlesi. Türkiye bölgenin olay yaratan aktörü olarak davranmaya devam ediyor fakat Yunanistan'ın bu konuya cevap verme amacı yok. Devletlerin sınırları bazı bakanlıkların haritalarında çizilenlerle belirlenmez, uluslararası hukuku temel alır" dedi.

Norveç hükümetinde 'gizli İslamlaşma' krizi... Koalisyon hükümetini oluşturan sağcı partilerin liderleri arasında Norveç'te İslam'ın oynadığı rol konusunda tartışma çıktı. Veliaht prensin cami ziyaretinde kadınların el sıkışmaması örneğini veren İlerici Parti lideri Jensen, "Norveç'te kadınlarla erkekler birbirleriyle el sıkışır, tersi gizli İslamileşmedir" dedi. Muhafazakar Parti lideri ve Başbakan Solberg ise "Toplumumuzda gizli İslamileşme yok" diye ısrar etti.

AB: Anlaşmasız Brexit ihtimali giderek artıyor... AB Komisyonu Başsözcüsü Mina Andreeva, günlük basın brifinginde, Brexit görüşmelerindeki belirsizliğin üstesinden gelmek

için Londra yönetiminden kendilerine henüz bir öneri gelmediğini ifade etti. Andreeva, 27 AB üyesi adına Brexit müzakerelerini yürüten Komisyonun, İngiltere'nin 31 Ekim'de birlikten ayrılacağı varsayımı ile hareket ettiğini söyledi.

İngiltere'de hükümet parlamentodaki çoğunluğunu kaybetti... Kuzey İrlanda'nın İngiltere ile birlik yanlısı Demokratik Birlik Partisinin 10 milletvekilinin dışarıdan desteğiyle ve 1 milletvekili farkla kurulan azınlık hükümetinin Başbakanı Johnson, Lee'nin Liberal Demokrat Parti'ye geçmesiyle hükümet etme çoğunluğunu yitirdi. Avam Kamarası'nda muhalefet partileri bugün, Johnson'ın anlaşmasız Brexit yoluna gitmesini önleyecek bir yasa çıkarmak üzere parlamento gündemini kendi kontrollerine almak için girişimde bulunacak. Muhafazakar Parti içinde Johnson karşıtı milletvekillerinin de muhalefetle hareket etmesi bekleniyor. Johnson'ın oylamaları kaybetmesi durumunda erken seçim kararı alma ihtimali bulunuyor.

İngiliz parlamentosunda kritik Brexit oylamasını muhalefet kazandı... Parlamantonun alt kanadı Avam Kamarası'nda yarın parlamento gündemini belirleme yetkisini hükümetten alıp milletvekillerine veren teklif 301'e karşı 328 oyla kabul edildi. Oylama sonucu, Başbakan Boris Johnson'ın parlamentoda aldığı ilk kritik yenilgi oldu.

Boris Johnson, muhalefetle birlikte hareket eden 21 milletvekilini partisinin meclis grubundan ihraç etti... İngiltere Başbakanı Boris Johnson, dün parlamentoda yapılan kritik oylamada muhalefet partileriyle birlikte hareket eden 21 milletvekilini Muhafazakar Parti'nin parlamento grubundan ihraç yoluna gitti. İhraç kararı aralarında eski maliye bakanları Philip Hammond ile Ken Clark, eski adalet bakanı David Gauke ve Winston Churchill'in torunu Sir Nicholas Soames'ın da yer aldığı 21 milletvekiline telefonla bildirildi.

Gürcistan'ın yeni başbakan adayı belli oldu... Başkent Tiflis'teki genel merkezlerinde yeni başbakan adayını belirlemek üzere yapılan Gürcistan Rüyası Partisi toplantısından sonra konuşan Genel Başkan Bidzina İvanişvili, yeni başbakan adayı olarak İçişleri Bakanı Goorgiy Gahariya'yı gösterdiklerini duyurdu. Gahariya da, aday gösterildiği için partisine teşekkür ederek, yeni bakanlar kurulu listesinin bugün parlamento'ya sunulacağını söyledi. Anayasaya göre parlamantonun, iki hafta içinde yeni kabineyi onaylaması gerekiyor. 2016-2017 yıllarında

Gürcistan Ekonomi ve Sürdürülebilir Kalkınma Bakanı olarak görev yapan Gahariya, 13 Kasım 2017'den bu yana Gürcistan İçişleri Bakanı olarak görev yapıyor.

Avrupa Konseyi: Türkiye'de yargı bağımsızlığı aşıldı... Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Dunja Mijatovic, Türkiye'de yargının bağımsızlığı konusunda duyduğu endişeleri dile getirdi. Mijatovic, "Yargı bağımsızlığının ciddi şekilde aşıldığı" uyarısında bulundu. Türkiye'ye yaptığı son ziyaretinde yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konularına değindiğini ifade eden Mijatovic, "Türkiye'de yargı bağımsızlığının olağanüstü hal ve sonrasında ciddi şekilde aşıldığı konusunda endişeliyim" dedi.

İtalya'da 5 Yıldız'dan koalisyon onay... İtalya'da Başbakan Giuseppe Conte'nin istifasının ardından başlayan hükümet krizinde, uzlaşma yolu görüldü. Popülist 5 Yıldız Hareketi üyeleri internette düzenlenen ankette, merkez sol Demokratik Parti ile koalisyon kurulmasını oy çokluğuyla kabul etti. 5 Yıldız Hareketi lideri Luigi Di Maio'nun Roma'da Salı akşamı açıkladığı anket sonuçlarına göre partililerin yüzde 79,3'ü koalisyon onay verdi. Ankete katılan 73 binden fazla partilinin yüzde 20,7'si ise sosyal demokratlarla koalisyon karşı çıktı.

ABD

NATO'dan Rusya'ya: INF'yi kurtarmak için son şansı kullanın... ABD'nin çekilen ilk taraf olmasına rağmen Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler Anlaşması'nın (INF) korunmasının sorumluluğunu Rusya'ya yükleyen NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Moskova yönetimine verilen son şansı kullanma çağrısı yaptı. Daha önce Stoltenberg, Rusya'ya en kısa sürede 9M729 füzelerinden kurtulmayı teklif etmiş ve bunun Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler Anlaşması'nı (INF) kurtaracağını söylemişti.

Dorian kasırgası ABD'nin Florida eyaletini tehdit ediyor... Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) Florida eyaletini 24 saat içinde vurması beklenen Dorian kasırgası, milyonlarca kişi için tehdit oluşturmayı sürdürüyor. Bahamalar'dan uzaklaşmaya başlayan ve bu kez Florida eyaletini etkilemesi beklenen kasırganın, su baskınları ve elektrik kesintilerine yol açacağı ve milyonlarca kişiyi etkileyeceği belirtiliyor. Bahamalar'ı vurduğunda rüzgar hızı saatte 295 kilometreyi bulan Dorian, bölgeyi etkisi altına alan en güçlü kasırga olarak kayıtlara geçmişti.

Bahamalar Başbakanı Hubert Minnis, dün Dorian kasırgası nedeniyle 5 kişinin yaşamını yitirdiğini, en az 21 kişinin yaralandığını açıklamıştı. Şiddetli rüzgar ve yağmur, Bahamalar'da büyük tahribata yol açtı.

ABD'den İranlı uzay şirketlerine yaptırım: Balistik füze programı geliştiriyorlar... Amerika Birleşik Devletleri, İran sivil uzay ajansı ile iki araştırma örgütüne, Tahran'ın bu kurumları 'balistik füze programını geliştirme amacıyla kullandığı' gerekçesiyle yaptırım uygulamaya başladığını duyurdu. ABD Hazine Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, İran Uzay Ajansı, İran Uzay Araştırmaları Merkezi ve Astronomi Araştırmaları Enstitüsü'nün hedef alındığı bildirildi. "Amerika Birleşik Devletleri, İran'ın uzay fırlatma programını, balistik füze programlarını geliştirmeyi perdeleme amacıyla kullanmasına izin vermeyecektir." diyen ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, konuyla ilgili yaptığı açıklamada, İran'ın 29 Ağustos'taki bir uzay fırlatma aracını test etmesinin "tehdidin aciliyetini" ortaya çıkardığını söyledi.

ABD'de silahlı saldırıların ardından kurşun geçirmez okul çantalarının satışları yüzde 300 arttı... Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) son bir ayda üst üste yapılan iki silahlı saldırının ardından kurşun geçirmez okul çantalarının satışı yüzde 300 arttı. ABD'de silah kontrolü yasalarının yeterli olmayışı ve ülke genelinde üst üste gelen silahlı saldırıların ardından endişeli ebeveynler bu çantaları almaya yöneliyor. Bullet Blocker, TuffyPacks ve Guard Dog Security gibi Amerikan şirketlerinin yetkilileri, Amerikan medyasına verdikleri röportajlarda, ABD'de son bir ayda yaşanan silahlı saldırıların ardından ürünlerine taleplerin hızla yükseldiğini belirtti. Öte yandan fiyatları 100 ila 500 Amerikan Doları arasında değişen kurşun geçirmez okul çantalarına tepkiler de gecikmedi. Kurşun geçirmez çantaların yerine silah kontrolü yasalarının güçlendirilmesi gerektiğini düşünenler söz konusu çanta satışlarını eleştirdi.

RUSYA

Rusya ile Moğolistan arasında dostluk anlaşması imzalandı... Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve Moğolistan Devlet Başkanı Haltmaagiyn Battulga, iki ülke arasında Dostluk ve Kapsamlı Stratejik Partnerlik Anlaşması'nı imzaladı. Ulan Batur'u ziyaret eden

Putin ve Moğol lider Battulga, Rusya ile Moğolistan arasında Dostluk ve Kapsamlı Stratejik Partnerlik Anlaşması'nı imzaladı.

Rusya'da Su-25 savaş uçağı düştü... Rusya Savunma Bakanlığı, bir Su-25UB savaş uçağının Stavropol Bölgesi'nde düştüğünü, uçaktaki iki pilotun paraşütle atladığını açıkladı. Bakanlığın açıklamasına göre Su-25UB uçağı, Stavropol Bölgesi'ki planlı eğitim uçuşu sırasında düştü. Boş bir alana düşen uçak, herhangi bir yıkıma neden olmadı.

Şoygu: Hmeymim ve Tartus'ta iyileştirme çalışmaları yapıyoruz... Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu, Hmeymim Hava Üssü ile Tartus Limanı'nda iyileştirme çalışmaları yaptıklarını söyledi. Rusya Savunma Bakanlığı'nda yapılan toplantıda konuşan Şoygu, Suriye'deki askeri operasyonun Aralık 2017'de başarıyla tamamlanmasının ardından bu ülkedeki Rus birliklerine ait silah ve özel teçhizatı koruma ve idame etme görevlerinin ön plana çıktığını belirtti.

Volodin: İstanbul'da ortak terör örgütleri listesi oluşturma konusunu ele alacağız... Rusya parlamentosunun alt kanadı Duma Başkanı Vyaçeslav Volodin, Rus vekillerin ekimde İstanbul'da düzenlenecek bölgesel terörle mücadele konferansında ortak terör örgütleri listesi oluşturma konusunu ele almayı planlandığını söyledi. Volodin, yaptığı açıklamada, Türkiye, Rusya, Çin, İran, Pakistan ve Afganistan'ın kurduğu Terörle Mücadele ve Bölgesel İşbirliği Konulu Meclis Başkanları Konferansı ile ilgili değerlendirmelerde bulundu. Duma vekillerinin uluslararası platformlarda da dahil olmak üzere terörle mücadele konusundaki çalışmalarını sürdürdüğünü ve 12-12 Ekim'de İstanbul'da düzenlenecek konferansa katılacağını belirten Volodin, ortak terör örgütleri listesi oluşturma konusunu istişare etmeyi planlandıklarını ifade etti.

TÜRKİYE

Ergenekon davasının gerekçeli kararı tamamlandı... Daha önce verilen beraat, görevsizlik ve düşme kararları sonrasında 235 sanık yönünden devam eden ve farklı suçlardan 203 sanık hakkında beraat, haklarındaki hükmün açıklanması geri bırakılan 9 kişi dahil 29 sanığa çeşitli oranlarda hapis cezası, 2 sanık hakkında düşme ve bir sanık hakkında da ayırma kararı verilen Ergenekon davasının gerekçeli kararının yazım işlemi tamamlandı. İstanbul 4. Ağır Ceza

Mahkemesi'nce hazırlanan ve taraflara dağıtımı yapılan 739 sayfalık gerekçeli kararda, sanık ve müşteki isimleri, sevk maddeleri, mütalaa özeti, gerekçe ve sanık yönünden tek tek değerlendirme ve kısa karar yer alıyor.

Mardin'de bir çocuk mayın patlaması sonucu ağır yaralandı... Mardin'in Kızıltepe ilçesinde kırsalda hayvan otlatan 14 yaşındaki çocuk, arazide eline aldığı mayının patlaması sonucu ağır yaralandı.

Erdoğan: Halep nasıl yok olduysa, yerle yeksan olduysa İdlib de böyle bir durum içerisinde... Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ABD'nin İdlib'e yönelik düzenlediği hava saldırısıyla ilgili olarak "Halep nasıl yok olduysa, yerle yeksan olduysa İdlib de böyle bir durum içerisinde" dedi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Çekya Başbakanı Anrej Babis ortak basın toplantısı düzenledi.

Çavuşoğlu'ndan 'Türkiye'ye AB'de özel statü' teklifine yanıt... Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Slovenya Cumhurbaşkanı Borut Pahor'un "Türkiye'ye Avrupa Birliği'nde (AB) özel statü" teklifiyle ilgili, "Geçen yıla kadar Türkiye'nin üyeliğini güçlü bir şekilde destekliyordu. Fikrini neden değiştirdiğini bilmiyorum. (Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel) Macron ve başkaları nedeniyle olabilir" diye konuştu.

Görevden uzaklaştırılan 41 belediye başkanına 237 yıldan fazla hapis cezası... İçişleri Bakanlığı tarafından, 31 Mart Yerel Seçimleri öncesinde haklarındaki terör suçları nedeniyle görevden uzaklaştırılan 94 belediye başkanının 41'i hakkında terör ve teröre ilişkin suçlar kapsamında ilk derece mahkemesince toplam 237 yıl 237 ay 171 gün hapis cezası verildi.

Mardin'den acı haber... Bir şehit, iki yaralı... Mardin'in Ömerli ilçesinde PKK'lı teröristlerce yola döşenen el yapımı patlayıcının infilak ettirilmesi sonucu 1 asker şehit oldu, 2 asker yaralandı. Tavuklu Mahallesi mevkinde PKK'lı teröristlerce menfeze tuzaklanan patlayıcı güvenlik güçlerinin geçişi sırasında infilak ettirildi. Patlamada 1 asker şehit oldu, 2 asker yaralandı. Yaralılar, Ömerli Devlet Hastanesine kaldırıldı.

İran tankeri Suriye yakınlarında takip cihazını kapattı... Küresel deniz trafiğini izleyen MarineTraffic'e göre, dün gece Suriye yakınlarındayken Otomatik Tanımlama Sistemi'ni kapatan İran bayraklı 'Adrian Darya 1'in Suriye'ye gittiği tahmin ediliyor.

Akdeniz'de son günlerde depremler arttı... Akdeniz'de depremlerin özellikle son birkaç gündür artış gösterdiği dikkat çekiyor. Türkiye Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'ndan (AFAD) elde edilen bilgilere göre Akdeniz'de bu gece saatlerinde ve dün artarda depremlerin meydana geldiği öğrenildi. Akdeniz'de, bu gece saat 03.51 sularında, 3.8, saat 04.00 dolaylarında 4.5, 04.10 sıralarında 3.1, saat 05.12'yi gösterdiğinde ise 3.8 büyüklüğünde deprem yaşandı. Dün saat 03.09 ve saat 03.14 sularında 3 büyüklüğünde, saat 06.30'da ise 3.7 büyüklüğünde deprem meydana geldi. Öte yandan yine Akdeniz'de birçok küçük çaplı deprem de yaşandı.